

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoj), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Acrișeana, Băndăna, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul, inf.) Brzovia; Bihoreana, Bistrițana, Bucșana, Brădetul, Bucumanu, Cassa de păstrare (Mercuru), Cassa de păstrare, (runtine-Săliște). Câmpăna, Cârțișoreanu, Chioreanu, Clăsețeanu, Codreanu, Codrul (Buteni), Codru (Iapșa), Comuna, Concordia (T-Uzdin) Concordia (Gherla), Corădiana Coroana (Bistrița), Corvineanu Creditul, Crișana, Cugiereanu, Decebal, Dejunata, Doina, Drăganul Dunăreanu, Economia (Cohalm), Economul, Făgețanu, Frăția, Frățietatea, Furnica, Gegeanu, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insofire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf), Isvorul (Ichiu) Iulia, Lăpușanu, Ligediana, Lipovana, Lucașfărul, Lumina, Mărgineanu, Mercur, Meșul, Minerva, Munteanu, Corniăreanu, Murășianu Murășanul, Maramurășanu, Nădlăcanu, Negoiul, Noiăna, Olteanu, Oravițianu, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoj), Poporul (Săliște), Porumbăceanu, Progresul, Reun de impr. și păstrare (Iva-mare), Răzreanu, (Cap-Măndăștur), Săcana, Sătmăreanu, Sebeșanu (Caransebeș), Sebeșanu (Sebeșul-săsesc), Secășanu, Selțegeanu, Sentinela, Silvania, (Someșanu), Speranța (Hosman), Steaua, Șercășianu, Șotmul (Vășcău), Tărnăveanu, Tîmășanu, Țibleşanu, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voicanu, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zerăndeanu, Zlăgăneanu, Zorile.

ABONAMENTUL:

Pe 1 an Lei 100.—, pe 1/2 an Lei 50.—
Numărul 2 Lei

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR:

ION I. LĂPĂDATU și CONSTANTIN POPP
Redactor responsabil: SOFRON ROȘCA

TAXA PENTRU ÎNSERȚIUNI:

De spațiul unui cm² câte 50 bani

Sumarul:

Banca Națională și noile provincii. — O comunicare în privința impozitelor. — Proiect de Regulament. — *Cronică*: Pentru industrie (fabrici și ateliere). Cu privire la bonurile de tezaur. Relațiunile comerciale Franco-Spaniole. Scumpetea în Austria. Cum s'ar putea restabili valuta noastră. Exportul de ier. Pentru exportul vinului. — Diverse. — Monumentele „Asociațiunii”. — „Asociațiunea” pentru literatura și cultura poporului Român. — Bibliografie.

Banca Națională și noile provincii

Înainte războiului, timpuri când chestiunile, valutei, prohibirilor, inflațiunii, deflațiunii etc. nu se bucurau de trecerea pe cari o au astăzi, în vechiul regat se ducea o campanie contra băncii noastre de emisiune, Banca Națională. Existența acestei campanii era datorită în bună parte luptelor politice. Cea mai mare parte din acționarii băncii erau și membrii ai partidului național liberal, astfel, că ea a fost considerată ca ori care altă întreprindere aparținând acestui partid. — Dacă în Franța erau chiar și țărani posesori ai acțiunilor dela „Banque de France”, la noi acțiunile „Băncii Naționale a României” n'au adus decât o contribuție mai mult pentru fericirea burghezului. — De multă vreme banca de emisiune e acuzată că se bucură de prea multe privilegii, ceea ce ar constitui o pagubă pentru Stat.

În toată durata războiului Statul a avut în multe rânduri lipsă de bani pentru a întâmpina greutățile de tot felul, singura instituție financiară care ar fi putut veni în ajutor Statului a

fost Banca Națională. — Nimeni nu poate contesta că atunci când țara s'a adresat Băncii Naționale, aceasta s'ar fi arătat răuvoitoare. — În această privință cifrele pe cari le avem la dispoziție sunt destul de elocvente, căci emisiunea biletelor de bancă dela 480 milioane lei cât era în Decembrie 1914, la finele lui Septembrie a. c. n'a fost mai mică de 12 miliarde și un sfert lei. — Dacă considerăm că din acest din urmă total Statul a împrumutat singur suma de 10.699.000.000.— lei, aceasta înseamnă că i s'a acordat împrumuturi de 87 la sută din totalul emisiunii.

Cu dese schimbări de guverne, Statul a avut în ultimi ani, după cum o are încă și azi o politică financiară și comercială nehotărâtă, prin aceasta Banca Națională a fost pusă deasemenea într'o situațiune dificilă. — Nu trebuie să uităm de greutățile pe cari aceasta le a întâmpinat de pe urma circulațiunii în țară, a milioanele de coroane, ruble și moneda „Băncii Generale” cari influențau în rău biletul său, precum și cele ocazionate la schimbul acestora.

Odată cu alipirea noilor provincii la vechiul regat, Banca Națională, ca și celelalte mari instituții din capitală, și-a întins activitatea sa, întemeiând noi sucursale în principalele orașe din Ardeal, Banat, Bucovina și Bazarabia. — Dacă celelalte bănci au fost nevoite să-și cumpere imobile, Banca Națională însă a fost mai norocoasă căci a ocupat pe cele a fostei Băncii Austro-Ungare. Stabilirea Băncii Naționale în

nouile ținuturi n'a fost făcută în baza unei convențiuni speciale a acesteia cu Statul.

Cât de favorabil să fie făcute rapoartele de cele 14 sucursale ale băncii, din nouile ținuturi, ori cât de îndatoritori s'ar arăta reprezentanții băncii față de noii cetățeni, cu actuala ei organizație niciodată nu vom putea fi convinși de adevărata sa menire aici. Dărilor de seamă ale directorilor oricât de pretențioase și bine alcătuite ar fi nu pot să redea nimic din adevărata situație a vieții noastre economice, nu vor putea constata lipsurile de care suferă aceasta, deci măsurile ce se vor recomanda nu vor fi cele fericite. — Direcțiunea centrală din București, din care ar trebui să facă parte și reprezentanți ai noilor ținuturi, e necesar să fie pusă în curent de situațiunea economică a fiecărei provincii tot de specialiști, cari însă sunt acolo de ani de zile, și cu o experiență netăgăduită.

Dacă nimeni nu poate concepe ideea înființării unei a doua bănci de emisiune, care ar însemna drumul cel mai scurt și cel mai sigur către definitivă ruină financiară a țării în ceea ce privește neapărata reformă a Băncii Naționale cred că mai toată lumea e de acord în a recunoaște această necesitate. — „Solidaritatea“ asociația băncilor românești din Ardeal, Banat și Maramurăș în ultima sa adunare dela Cluj, a arătat imperioasa necesitate a reformei Băncii Naționale. — Toată lumea financiară din ținuturile alipite o cere și ceea ce ne bucură e faptul că cercurile financiare din vechiul regat sunt de aceeași părere. — „Institutul Economic Românesc“ din București, asociație de întreprinderi financiare și economice de mâna întâiu, e preocupat și de chestiunea acestei reforme.

În orice caz reforma Băncii Naționale ar trebui să fie înfăptuită cât mai de vreme, căci aceasta ar fi și în folosul Statului. B.

O comunicare în privința impozitelor

Având în examinare Memoriul depus de reprezentanții băncilor, Ministerul dă explicațiunile cum înțelege a se aplica unele dispozițiuni din legea asupra Contribuțiilor directe.

1. Venitul imobilelor, fie clădite sau neclădite, nefiind impozabil decât la cedulele A. B. și C., se va scădea din impunerea dela cedula D., dacă acest venit este cuprins în bilanțul care face obiectul impunerii la cedula D. Însă numai până la concurența sumei la care s'a aplicat impozitul cedulelor A. B. și C., fără distincțiune dacă imobilele servesc întreprinderi sau

sunt direct exploatate. Venitul ce trece rămâne cu prins în bilanț și deci impozabil la cedula D.

Aceleași dispozițiuni se aplică și societăților care au de obiect principal exploatațiunea imobilelor.

În nici un caz nu se admite a se mai scădea amortismentul, pentru clădiri, întru cât el a fost deja scăzut, cu ocaziunea stabilirii impunerii la cedula E.

2. Conform art. 51 din lege, veniturile produse din împrumuturile pe ipoteci și gaj de titluri, sau efecte publice, făcute de împrumuturi de profesie, vor fi scăzute din beneficiul care face obiectul impunerii la cedula D. căci aceste venituri sunt impozabile la cedula G.

3. Operațiunea prevăzută de art. 51 din lege, adică obligațiunea de a ține conturi aparte pentru veniturile din împrumuturi pe ipoteci și gaj de titluri și efecte publice, care se tacsează la cedula G., cu 15%, se aplică cu începere dela 1 Aprilie 1921, spre a se avea în vedere la impunerea pe anul 1922/23, căci pentru anul 1921/22, se stabilește impunerea conform art. 23 din lege, avându-se în vedere bilanțul anului 1920/21.

4. Veniturile realizate de societățile pe acțiuni din părțile de capital plasate în mod permanent în participație sau acțiuni la alte societăți, conform paragraf. 83 al. a, din instrucțiuni, se deduc din bilanț, când se face impunerea la cedula D.

5. Societățile anonime care n'au obiect comerțul de bancă, vor isbăti impozitul de 15% (cedula G.) la toate veniturile ce vor încasa din dobânzi. Au însă dreptul dacă aceste venituri sunt trecute în bilanț, să ceară ca aceste sume să fie scăzute din beneficiul asupra căruia se aplică impozitul cedulei D., astfel ca să nu fie fiecare dublă.

6. Evaluările datorilor în valută străină, prevăzute în bilanțurile anilor precedenți, nu pot fi schimbate, în ce privește stabilirea venitului impozabil, dacă în cursul anului, pentru care s'a încheiat bilanțul, nu s'a făcut nici o operațiune de plată din acele datorii, întru cât impozitul, vizează beneficiul rezultat din operațiunile de profit și pierdere ale anului în curs. Dacă printr'un act de bună administrare, o societate ia din beneficiul ce rezultă din operațiunile efectuate în cursul anului o sumă pentru a crea un fond de rezervă spre a acoperi pagubele viitoare, fie pentru creanțe dubioase, fie pentru diferența de curs, legea prin art. 23 al. h., prevede că sunt scutite numai acele rezerve care nu depășesc 5% din beneficiul lor net, cu restricțiunea însă ca, dacă în timp de trei ani, rezerva nu a fost întrebuințată, să fie impasă.

7. Conturile curente cu reciprocitate de remiză, prevăzute în paragraful 114 din instrucțiuni, nu pot exista decât între bănci, s'au între bănci și comercianți și se definesc astfel: „operațiunile reciproce de remiteri sau plăți între două părți, una în contul alteia conturile soldându-se cu drepturi de remiză de o parte sau de alta, după cum e balanța.

Lăsând la o parte depozitele făcute de bănci la alte bănci, căci ele sunt scutite de impozitul cedulei G., dobânzile depozitelor care sunt făcute la bănci, de comercianți, sau chiar de societăți care nu fac operațiuni de bancă nu sunt scutite de impozitul cedulei G., decât dacă ar exista aceste operațiuni reciproce.

Altfel dobânzile cuvenite la soldurile creditoare ale acestor societăți ca și ale particularilor, sunt taxabile și băncile vor reține impozitul de 12%, și-l vor vărsa la stat.

8. Impozitul de 6% ce societățile se obligă a-l plăti la salariile funcționarilor se consideră ca o gratificație neobligatorie și deci conform a lui C. paragr. 81 din instrucțiuni, urmează a se deduce din beneficiu cu ocaziunea impuneri la cedula-D. Aceste gratificații însă, vor fi adăugite la salariul funcționarilor și deci supuse la impozitul de 6%, (cedula F.), odată cu salariul.

9. Dacă o societate anonimă are sucursale, așezarea impozitului cedulei D se face la Centrală și deci se face o singură declarație la Centrală.

10. Legea prin art. 88 alin. 6. prevăzând pedepse aspre pentru funcționarii fiscali care ar divulga orice informațiuni cu privire la impuneri, găsește ea cererea ca să nu se verifice registrele de cât de funcționari care să fie delegați fie de Domnul Ministru, fie de Dl Secretar general e dela sine satisfăcută. Natural că Ministerul nu va da delegații pentru astfel de verificări decât la funcționarii, care prezintă toate garanțiile de seriozitate.

11. Sunt supuse impozitului pe avere și pe îmbogățirea din timpul războiului, toate titlurile și obligațiunile, chiar cele cari în mod obiectiv au fost scutite de orice impozit prin legile care au autorizat emiterea lor, sau prin alte legi, afară de împrumutul Ardealului din 1919 și împrumutul refacerii din 1920 care sunt scutite, în ce privește subscriitorii, și de acest impozit.

Aceasta întru cât impozitul pe avere este un impozit personal ce vizează întreaga avere a unei persoane afară de cele 2 împrumuturi interne sus menționate pentru care în condițiunile de emisiune se permite scutirea personală a subscriitorilor iar la împrumutul Intern din 1919 se prevede scutirea de impozit asupra câștigurilor de război adică de supra taxă pentru câștigurile excepționale din război.

12. Vărsarea impozitului cedulei G. reținut de către bănci și instituțiile de credit se face conform paragrafului 117 din instrucțiuni, în fiecare lună, pe baza unei declarațiuni însoțită de un borderou în dublu exemplar.

În borderou se va trece numele celui dela care s'a reținut impozitul, domiciliul, venitul și suma totală a impozitului.

Vărsarea impozitului cuvenit la dividendele produse de acțiuni se face fără a se mai alcătui borde-

rouri nominale; se va prevedea în declarație suma totală a dividendelor și suma totală a impozitului:

Vă rugăm să luați măsuri a se vărsa neîntârziat impozitele reținute, dela Aprilie 1921 și până acum.

Pe viitor dacă nu vă veți conforma dispozițiilor, făcând vărsarea în fiecare lună, vom aplica sancțiunile prevăzute de paragraf 121 din instrucțiuni.

Proiect de Regulament

pentru aplicarea legii de organizare a corpului de contabili-autorizați și de experți-contabili.

CAPITOLUL VI.

Congresul general al Corpului.

ART. 47. — La fiecare 2 ani, înainte de 30 Iunie și de preferință după epoca ținerii adunărilor generale a secțiunilor, Consiliul Superior prin biroul său va convoca în congres general pe membrii tuturor secțiunilor.

Convocarea se va face cu 30 zile înainte de data fixată pentru ținerea congresului, prin scrisori recomandate adresate președinților secțiunilor și prin publicațiuni făcute în Revista Corpului și în diferite ziare.

Ordinea de zi a congresului va cuprinde:

a) Dările de seamă pentru cele 2 exerciții expirate;

b) Alte chestiuni privind activitatea Corpului sau interesând exercitarea profesiei membrilor săi;

c) Chestiuni economice și sociale, în legătură cu rolul Corpului, sau cu cultura profesională sau generală a membrilor.

Toate dezideratele hotărâte cu majoritate de voturi, se vor publica în Revista Corpului și în Monitorul Oficial.

CAPITOLUL VII.

Sanțiuni și penalități

ART. 48. — Plângerile contra vre-unui membru al Corpului se adresează Președintelui Consiliului secției respective, care va cerceta cazul direct sau printr'un delegat al Consiliului.

Consiliul, pe baza acestor cercetări, va decide dacă este cazul de dare în judecată.

Consiliul va putea pronunța cu majoritate de voturi: admonestarea, interdicția temporală de a profesa, iar în cazuri grave excluderea din Corp, după ce mai întâiu cel implicat va fi fost încunoștințat pentru a-și face apărarea.

Orice vină constatată cu caracter mai grav trebuie adusă și la cunoștința tribunalului respectiv.

ART. 49. — Consiliul și din oficiu va putea hotărî chemarea în judecată a oricărui membru care s'ar face vinovat de abateri grave la datorie, compromițând astfel interesele Corpului.

ART. 50. — Acțiunea disciplinară este independentă de orice alte acțiuni penale, civile sau comerciale.

ART. 51. — Deciziunea Consiliului este supusă apelului Curții de Apel, care va judeca conform dreptului comun.

ART. 52. — Oricine, în exercitarea profesiei sale, se va servi de titlul de „contabil-autorizat” sau de „expert-contabil” fără a fi înscris în Corp, va fi pe-

depsit cu amendă de 500—5000 lei sau cu închisoare de 15 zile până la 6 luni, iar în caz de recidivă cu ambele.

Acțiunea se poate deschide de reprezentantul Ministerului public, fie din oficiu, fie după cererea „Corpului contabililor-autorizați și experți-contabili“.

CAPITOLUL VIII

Dispozițiuni tranzitorii.

ART. 53. — În primele 6 luni dela promulgarea legii, până la construirea secțiunilor pe județe, cererea de înscriere ca contabil-autorizat sau ca expert-contabil se va adresa Președintelui tribunalului, pe lângă care urmează să funcționeze secțiunea conform art. 7 din prezentul regulament, care constatând îndeplinite condițiunile din lege și din prezentul regulament, va dispune admiterea sau respingerea cererii.

Dacă s'a înscris numărul de membrii necesari pentru constituirea secțiunilor, prevăzute la art. 28 din prezentul regulament, acștia se vor întruni după o prealabilă publicație printr'un ziar local, într'o adunare generală sub președinția Președintelui tribunalului, respectiv unde s'a făcut înscrierea, sau a locuitorului său, în ziua fixată de aceasta din urmă și se va proceda la constituirea secțiunii.

Orice cerere de înscriere după constituirea secțiunii Corpului, se va adresa președintelui acesteia, chiar dacă termenul de 6 luni încă n'a expirat.

Dacă după trecerea termenului de 6 luni prevăzut la art. 19 al. 2 al. legii, nu se va fi constituit în județ secțiunea respectivă a Corpului, cererile de înscriere se vor adresa președintelui secțiunii Corpului din județul cel mai apropiat.

ART. 54. — Toate alegerile în sânul secțiunilor, constituite în cursul anului 1921, vor avea un caracter provizoriu cel mai târziu până la finele lunii Ianuarie 1922, urmând ca în cursul acelei luni, adunările generale ordinare ale secțiunilor să facă alegerile definitive în conformitate cu art. 11 și 12 din lege și 33 și urm. din regulament.

Membrii aleși provizor pot fi realeși.

ART. 55. — Până la constituirea normală a Consiliului Superior, președintele Corpului absolvenților școlilor superioare de comerț din București, care conform art. 37 al. e) din regulament face parte de drept din acest consiliu, va avea deplină putere de a lua toate măsurile pentru constituirea provizorie a acestui consiliu.

Acesta va fi obligat să convoace în termen de 15 zile dela promulgarea regulamentului de față, persoanele care conform art. 37 din regulament fac de drept parte din acest consiliu.

De asemenea va invita prima secțiune constituită în fiecare din cele 8 regiuni specificate la art. 37 al. g) din regulament ca să desemneze din sânul Consiliului în mod provizoriu un delegat în Consiliul Superior al Corpului.

O invitațiune similară se va adresa și secțiunii Ilfov pentru a desemna pe delegații săi.

Consiliul Superior astfel constituit va funcționa cel mai târziu până la 31 Martie 1922, dată la care acest Consiliu își va depune mandatul în mâinile noului Consiliu Superior constituit legal prin îngrijirea Consiliului provizoriu.

(Fine).

CRONICĂ.

Pentru industrie (fabrici și ateliere). Industriații sunt înștiințați că Direcțiunea generală a Ministerului de industrie și comerț luând hotărârea de a face să apară un index de fabricile și atelierele din întreaga țară, sunt rugate să facă cunoscut de urgență la al III-lea inspectorat industrial din București str. Bursei 4. numele lor, adresa stabilimentului, forța motrice în H. P., numărul lucrătorilor, cantitatea materiilor prime întrebuințate și felul produselor.

Deasemenea se va arăta dacă întreprinderea funcționează sau nu, dacă ea se bucură de avantajele legii pentru încurajarea industriei naționale.

Cu privire la bunurile de tezaur. Printr'un avis al ministru de finanțe N. Titulescu anunță: Guvernul român a hotărât să propue, conform unui plan ce se va comunica ulterior purtătorilor, consolidarea bunurilor sale de Tezaur, liberate în monezi străine și deținute de public în diversele țări.

În consecință, purtătorii ziselor bănci sunt rugați a face cunoscut în termen de o lună dela 10 Decembrie 1921 numele lor, pronumele, domiciliul, quantumul creanței, moneda în care e liberată, scadența, locul de plată, dobânzile percepute sau ce mai sunt de primit, motivul juridic sau origina posesiunii autoritatea care a emis bonul etc, precum și toate informațiunile ce vor judeca utile. Declarațiile vor fi primite:

În România la „Banca Națională a României“.

În Franța, Belgia, Olanda și Elveția la „Banque de Paris et des Pays Bas sau sucursalele ei.

În Italia la „Banca Comerciale Italiana“ sau sucursalele ei.

În Anglia la The Bank of Roumania Ltd.

Relațiunile comerciale Franco-Spaniole. Un consiliu de miniștrii spaniol s'a ocupat de relațiunile comerciale cu Franța și a examinat propunerile guvernului francez, dar n'a fost găsit un teren de înțelegere.

Scumpetea în Austria. Oficiul statistic din Viena publică indexul de scumpete pe luna Noembrie. — Acest index a crescut în luna Noembrie dela 337 la 578.

Cheltuiala unei familii de 4 persoane a crescut; pe baza acestui index, dela 16.000 la 27.000 coroane pe lună, adică la 324.000 coroane pe an. — Socotind și cheltuielile pentru îmbrăcăminte, luminat și încălzit suma totală necesară vieții unei astfel de familii este de 600.000 coroane pe an.

Socoteala e făcută pentru un traiu egal cu al unei familii care avea la dispoziție, înainte de război 90 coroane lunar.

Se știe că la 1 Decembrie aceste preturi s'au urcat simțitor, cel puțin dublul acelora din Noembrie.

Cum s'ar putea restabili valuta noastră. Soluțiile dlui prof. C. Dissescu pentru restabilirea valutei sunt:

- 1) Țăranii improprietăriți să plătească prețul pământului ce li s'a dat. — Aceasta este chiar dorința lor.
- 2) Impozitul pe îmbogățitii de războiu să fie scos din categoria celorlalte impozite și să se pună imediat în aplicare căci el nu este un adevărat impozit, ci propriu zis o restituire.
- 3) Impozitul funciar să aibă o cotă progresivă și variabilă după origina averii. — Altceva este să cumperi o casă și altceva s'o moștenești.
- 4) Revizuirea monedelor de hârtie, să se refuze plata acelor care nu sunt cuprinse în emisiunile adevărate ale băncii naționale.
- 5) Să se preschimbe toată moneda aflată în țară sau în străinătate cu o reducere procentuală. — Pentru înlesnire și economie s'ar putea tipări bancnote (Coupures) de valoare mai mare.
- 6) Să se rezerve pe seama statului anual, argintul și orice producție minieră ce se poate monetiza.
- 7) Exploatarea bogățiilor dinăuntru pământului să treacă la stat cu despăgubirile cerute de munca făcută și de echitate.
- 8) Regulamentarea exploatării pădurilor cu prime la beneficii.
- 9) Urmărirea delcventurilor cu specula leului făcută cu prilejul preschimbării coroanelor și rublelor sau sub forma jocului de bursă.

7) Exploatarea bogățiilor dinăuntru pământului să treacă la stat cu despăgubirile cerute de munca făcută și de echitate.

8) Regulamentarea exploatării pădurilor cu prime la beneficii.

9) Urmărirea delcventurilor cu specula leului făcută cu prilejul preschimbării coroanelor și rublelor sau sub forma jocului de bursă.

Exportul de iere. În urma evenimentelor din Rusia, România a rămas în timpul de față singura țară producătoare de iere. — Din toate părțile ni se fac oferte pentru exportul acestui produs și s'a mers oână acolo ca să ni se ofere 100 de franci elvețieni pe kilogram.

Dacă s'ar considera că noi putem să exportăm aproximativ 30.000 kilograme pe an, s'ar putea realiza de aici un frumos câștig. Această chestiune e în studiere.

Pentru exportul vinului. Ministerul agriculturii comunică din partea sa că pentru a încuraja exportul vinului, una din principalele bogății ale țării, consiliul de miniștri la propunerea ministrului de agricultură a aprobat exportul acestui produs fără nici un fel de taxă. — Butoaiele de ștejar cari conțin acest vin pot deasemenea să treacă frontiera fără taxe și fără garanție.

DIVERSE

Industriași din Cluj au hotărât să construiască un edificiu propriu. Lucrările vor începe în câteva luni.

O mare societate anonimă vrea să creeze o nouă fabrică de zahăr la Ghiriș.

Un transport important de zahăr din Cehoslovacia a sosit la frontiera română.

El va fi pus în vânzare cu prețul de 14 lei kilogramul.

În timpul de față se lucrează în comuna Teaca pentru a descoperi acolo zăcămintele de aur, cari sunt cunoscute de mult timp în Ardeal.

E vorba să se aranjeze mai multe expoziții de produse ale industriei casnice, în mai multe centre însemnate din Ardeal.

Monumentele „Asociațiunii“

Intrarea triumfală a lui Mihaiu-Viteazul în Alba-Iulia

Evenimentul cel mai strălucit din trecutul nostru românesc, care a luminat conștiința noastră națională în besna veacurilor trecute, ca un fulger în noaptea întunecoasă, a fost, fără îndoială, intrarea triumfală a lui Mihaiu Viteazul în Alba-Iulia, ca cel dintâiu domn al tuturor Românilor.

Această intrare triumfală s'a întâmplat în ziua de 1 Noemvrie stil nou 1599, adică în ziua tuturor Sfinților la romano-catolici. Episcopul romano-catolic din Alba-Iulia, Náprágyi, fostul cancelar al principelui Andreiu Báthory i-a trimis înainte cheile cetății, iar când marele voevod Mihaiu se apropia de „poarta Sf. George“ i-a ieșit el însuș înainte cu o ceată aleasă de preoți, îmbrăcați în toată parada bisericească, binecuvântându-l și dorindu-i domnie lungă, curată și plină de biruințe nefârșite. — Nu știm ce va fi răspuns voevodul și peste tot dacă a răspuns. Martorii au nitat să ne spună. Și au nitat, poate, fiindcă au fost cu totuși covârșiți de impresia ce le-a făcut noul domn. Deși era de 41 de ani, Mihaiu nu arăta mai mult de 36. „Cu părul ars (negru), oacheș la față, de statură înaltă și uscățiv, el avea ochi negri, cufundați în cap, și privirea fioroasă — o a făcut și gânditor“. Așa îl descrie un Italian, care l-a văzut atunci. Domnul călăria pe un mândru cal sârbesc de culoare albă, frumcasă, și înaintea lui erau purtați de frâu alți opt cai cu șele și frâne aurite și argintuite. El însuș era îmbrăcat într'o manta albă de mătase cu fire de aur țesute prin ea și mai purtând și o tunică de aceeaș materie. Șoimi de aur semnele familiei sale, închideau ca niște copcii late gura mantiei, prinzându-se în ciocuri. La brâu li atârna o sabie scurtă turcească, încovoiată în teacă de aur ce scilpea de pietre scumpe. Capul i-l împodobia o căciulă unguerească cu tuf de pene negre de cocor. În picioare purta încălțăminte de piele fină gălbui-roșcată. În loc de curele îi înfășurau pulpele și fluerele până la genunchi panglici de mătase galbină, bătute în pietre scumpe. Opt trâmbițași suflau un cântec, de obicei turcesc, însoțiți de sunetul tobelor de metal. Altul era rândul flautiștilor și al celor ce ziceau din fluier. Pe urmă o bandă de zece țigani cu capul gol, cântând

din alăute și ghitare cântece naționale. La dreapta și la stânga Domnului mergeau pe jos opt pași, îmbrăcați ușor ca de fugă, flușturând încoace și încolo. În urma voevodului veneau steagurile Báthoreștilor luate ca trofee în bătăie. Apoi urmau boierii mari și mici, toți călări, și rândurile nesfârșite de ostași și de popor de rând. Se zice că pe drum Mihaiu ar fi întrebat pe Ștefan Bodoni, unde crede că trebuie să tragă în gazdă? „În palatul principelui Andreiu, fără îndoială!” răspunse acesta. Mihaiu îi tăia cuvântul; „Oare și acum mai e al principelui Andreiu? Nu sunt eu învingătorul?” (Vezi mai multe la Dr. Ion Sîrbu, Istoria lui Mihaiu Vodă Viteazul II. Răzmirițele și politica lui din afară. Partea I. 1598 până 1599. Cuprinderea Ardealului. București „Carol Göbl” 1907, pag. 338—339).

Intrarea aceasta a învingătorului Mihaiu vrea să o eternizeze „Asociațiunea” printr'un monument ce vrea să ridice la Alba-Iulia. De aceea tot Românul și omul de bine e dator să-i dea ajutorul trebuincios, cumpărând cât mai multe bilete dela loteria „Asociațiunei” din Sibiu, strada Șaguna 6, ori dela băncile mai de seamă din toate centrele, fiindcă această loterie are, între altele, și scopul de a da ființă vrednică acestui mare moment. * *

Bibliografie

„Institutul Economic Românesc”. Sediul Banca Națională a României București, a publicat *Darea de seamă* a comitetului de direcțiune asupra activității institutului dela înființare până la 1 Noembrie 1921, prezentată Consiliului de Administrație în ședința dela 4 Noembrie 1921.

ASOCIAȚIUNEA

PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI CULTURA POPORULUI ROMÂN. — FONDATĂ LA 1861.

Recunoscută persoană morală prin articolul de lege 2602 din 22 Iunie 1921, publicată în „Monitorul Oficial” Nr. 29, Iulie 1921 p. 3576.

Președintele de onoare: M. Sa Regele Ferdinand I.

Grăbiți și cumpărați biletele dela loteria „Asociațiunei”. Tragerea din-tâiu irevocabil la 31 Decembrie 1921.

Cu 20 Lei puteți câștiga

100.000 Lei

Biletele sunt de vânzare la toate băncile din toate centrele.

Domnii depositari ai loteriei „Asociațiunei” sunt rugați a comunica biroului central, Sibiu, strada Șaguna 6, până la 25 Decembrie a. c. seriile și numerele biletelor vândute, trimițând totodată și costul lor. Biletele necândute le vor reține pentru desfacere în anul viitor.

„Banca Poporală”,

s. a. de credit, industrie și comerț în Dej.

CONVOCARE

Accionarii institutului „BANCA POPORALĂ”, s. a. de credit, industrie și comerț în Dej, conform dispoziției §. 14 din statute, se invită la

Adunarea generală extraordinară,

care se va ține în Dej la 31 Decembrie st. n. 1921 la 10 ore a. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Constatarea pe baza prospectelor, că capitalul social al institutului s'a asigurat prin subscrieri noi la suma de 1.000.000 adică un milion Lei.
2. Modificarea §§. 7, 22 și 31 din statute.
3. Eventuale propuneri.

Dej, la 13 Decembrie 1921.

Diracțiunea.

„SOLIDARITATEA“, asociația institutelor financiare române

CONVOCARE

Onor. membri ai »SOLIDARITĂȚII« sunt invitați prin aceasta la

Adunarea generală extraordinară

care se va ține la

23 Ianuarie st. n. 1922, orele 6 p. m.

în sala de ședințe a **Băncii Agrare, Societate Anonimă**
în Cluj, cu următoarea

Ordine de zi:

1. *Deschiderea adunării generale.*
2. *Modificarea statutelor.*
3. *Eventuala întregire a Consiliului de administrație și a celorlalte operațiuni.*
4. *Eventuale propuneri.*

Toate institutele financiare membre sunt rugate a-și trimite necondiționat plenipotențiații resp. plenipotențele lor, cunoscând, că dacă nu se va întruni numărul recerut de art. 46 din statute, se convoacă prin aceasta o a doua adunare generală extraordinară la 31 Ianuarie st. n. 1922, care apoi va putea aduce concluze valide cu privire la obiectele luate în ordinea de zi, fără considerare la numărul membrilor prezenți.

Dr. Aurel Vlad m. p.,
presedinte

Banca Națională a României

1920		Situazione sumară		1921	
20 Noemvrie		ACTIV		12 Noemvrie	19 Noemvrie
3 150 222 111	493 755 430	aur depzitat (monete și lingouri)	493 755 430	4 449 722 111	4 524 722 111
	1 689 111	aur (lingouri)	1 689 111		
	14 455	aur (monete)	14 455		
	2 654 763 115	disponibil, trate și bonuri de tezaur aur	4 029 263 115		
397 562	Argint și diverse monete			303 758	528 170
48 221 452	Biletele Băncii Generale Române stampilate de stat			52 141 918	51 462 646
681 837 743	Efecte scontate			1 338 550 492	1 488 503 708
	77 164 900	Imprumuturi pe efecte publice	111 962 300		
113 358 743	112 710 500	Imprumuturi pe efecte publice în cont curent	137 624 600	179 820 323	171 001 239
	36 193 843	76 516 657 din cari nu s'au ridicat lei:	78 585 761		
8 042 556	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)			8 042 556	8 042 556
1 598 926 166	" de 1.600 milioane pe bonuri de tezaur aur (1914—1918)			1 600 000 000	1 600 000 000
1 495 676 533	" de 1.500 milioane pe bonuri de tezaur aur fără dob. (12 Mai 1919)			1 496 060 954	1 496 060 954
998 000 000	" de 1 miliard de tezaur aur fără dob. (16 Oct. 1919)			1 000 000 000	1 000 000 000
3 116 738 225	" de 5 miliarde p. unif. monet. de tezaur aur fără dob (11 Iunie 1920)			5 000 000 000	5 000 000 000
—	" de 2 1/2 miliarde p. unif. monet. de tezaur aur fără dob. (5 Ianuarie 1921)			1 336 211 525	1 339 766 324
—	" de 400 milioane pe bonuri de tezaur aur fără dob. (9 Aprilie 1921)			399 999 977	399 999 977
—	" de 200 milioane pe bonuri de tezaur aur (30 Iulie 1921)			198 902 783	198 902 783
28 958 508	Casele de imprumut pe gaj agricultorilor și industriașilor			71 631 216	73 127 958
11 997 418	Efectele capitalului social			11 997 418	11 997 418
32 645 277	" fondului de rezervă			32 908 657	32 908 657
3 813 181	" " amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprim.			3 792 322	3 792 322
6 810 769	Imobile			9 601 880	9 605 880
1 381 905	Mobilier și mașini de imprimerie			2 607 882	2 808 730
6 369 063	Cheltuieli de Administrațiune			10 375 318	11 814 692
9 157 145	Conturi curente			15 692 531	15 664 598
915 259 924	" de valori			449 046 304	298 879 772
1 272 610 305	" diverse			1 480 285 543	1 489 659 938
13 500 424 586				19 147 695 468	19 229 250 433
12 000 000	Capital			12 000 000	12 000 000
57 045 071	Fond de rezervă			62 168 979	62 168 979
7 969 600	Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimerie			8 160 121	8 160 121
9 112 107 920	Bilete de bancă în circulațiune			13 315 952 333	13 520 893 254
9 604 683	Profit și Pierdere			11 693 106	11 693 106
15 512 043	Dobânzi și beneficii diverse			24 377 108	26 305 427
1 157 333 299	Conturi curente și recepse la vedere			1 513 460 270	1 514 908 827
3 128 851 970	Conturi diverse			4 199 883 551	4 073 120 719
13 500 424 586				19 147 695 468	19 229 250 433
	20 Nov. 1920	Efecte și alte val. de restituit	19 Nov. 1921		
	241 618 040	Efecte și alte valori în păstrare	288 683 670		
8 780 874 188	7 630 000 000	Bonuri de tezaur aur în gaj p. Impr. Statului	9 694 334 000	11 071 416 666	11 083 568 138
	909 256 148	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	1 100 550 468		
405 612 121		Conturi de ordine		1 630 661 711	1 637 748 017
9 186 486 309		Taxa: { Scont 6% Dobânda 7%		12 702 078 377	12 721 316 155